

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra proiectului Legii securității și sănătății în muncă

1. Evaluarea generală a proiectului

1.1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1.1. Fundamentarea generală a proiectului

Proiectul de lege este motivat atât prin necesitatea creării cadrului legislativ național în conformitate cu obligațiile asumate prin ratificarea OIM, cât și prin necesitatea ajustării legislației naționale la directivele europene.

Proiectul stabilește principiile generale referitoare la prevenirea riscurilor profesionale, protecția sănătății și securitatea lucrătorilor, eliminarea factorilor de risc sau neprevăzuți, instruirea lucrătorilor, precum și direcțiile generale pentru implementarea acestor principii. În acest scop, proiectul propune crearea unui sistem de securitate și sănătate în muncă care să cuprindă acțiuni la nivel național, precum și acțiuni la nivelul unității.

Concluzii și recomandări: Deși aparent argumentele pentru promovarea proiectului sunt justificate, totuși ambiguitatea termenilor utilizați, lipsa unei fundamentări economice adecvate va afecta considerabil impactul pozitiv scontat al proiectului.

1.1.2. Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Concluzii și recomandări: În nota de fundamentare lipsește cu desăvârșire estimarea costurilor de implementare a proiectului, deși aparent aplicarea acestuia va necesita cheltuieli substanțiale. În cazul în care proiectul nu are acoperire financiară pentru anul acesta, să se atragă atenția la momentul producerii efectelor juridice.

1.1.3. Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Concluzii și recomandări: Din textul proiectului nu rezultă promovarea sau prejudicierea anumitor interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public

1.2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standardele anticorupție

Concluzii și recomandări: În conformitate cu prevederile art. 7 alin. (4) al Convenției ONU împotriva corupției fiecare stat parte se străduiește, conform principiilor fundamentale ale dreptului sau intern, să adopte, să mențină și să consolideze sisteme care să favorizeze transparența și să prevină conflictele de interese.

În acest sens, instituirea unui sistem viabil și transparent de securitate și sănătate în muncă la nivel național presupune, la modul concret, transparența atât a procesului desemnării lucrătorilor responsabili de activitățile de protecție și prevenire

a riscurilor profesionale din unitate, cât și a procesului consultării lucrătorilor de către angajator în ce privește măsurile de protecție întreprinse, aspecte tratate insuficient în proiectul de lege.

2. Evaluarea în fond a proiectului

2.1. Formulări lingvistice ambigui

Art. 2 alin. (3) –

Concluzii și recomandări: Prevederile sunt confuze în a face referință la măsurile ce urmează a fi implementate pentru asigurarea securității și sănătății lucrătorilor poliției, serviciilor de protecție civilă, forțele armate. Stipularea sintagmei „ținându-se cont, pe cât posibil, de obiectivul prezentei legi” va avea drept consecință efectul pur declarativ al stipulărilor, iar lipsa unor referințe concrete la securitatea și sănătatea în muncă în acest domeniu, în raport de caracteristicile inerente ale anumitor activități, va favoriza perpetuarea situațiilor cu risc profesional nejustificat.

Art. 3 –

Concluzii și recomandări: Utilizarea unor noțiuni diferite de cele utilizate de cadrul legislativ existent, în special de cele prevăzute de Codul Muncii va duce la confuzie în procesul de interpretare și aplicare a prevederilor (astfel, termenul de „lucrător” menționat în art. 3 lit. (e) al proiectului de lege este în dezacord cu termenul de „salariat” menționat în art. (1) al Codului Muncii). Considerăm oportună, în acest sens, unificarea terminologiei utilizate.

Art. 6 alin. (1) –

Concluzii și recomandări: În vederea ajustării prevederilor, cerințelor limbajului normativ a se substitui sintagma „prin organizarea executării” cu sintagma „în scopul executării”.

Art. 13 alin. (7) -

Concluzii și recomandări: Considerăm necesară modificarea sintagmei „acționează imprudent sau dau dovadă de neglijență gravă” dat fiind similitudinea termenilor de „imprudent” și „neglijență gravă” utilizați.

Art.16 alin. (2) lit. c) –

Concluzii și recomandări: A se stabili expres conținutul sintagmei „participare echilibrată”, dat fiind caracterul ambiguu al acesteea fapt ce va afecta considerabil statuarea unui mecanism transparent și eficient de consultare a lucrătorilor sau

reprezentanților acestora cu privire la problemele referitoare la securitatea și sănătatea la locul de muncă.

Art.16 alin. (3) lit. a) –

Concluzii și recomandări: În vederea evitării posibilității prejudicierii intereselor lucrătorilor a se omite termenul „semnificativ” dat fiind caracterul relativ al acestuia în contextul utilizat, fapt ce va lăsa la discreția angajatorului eventuala consultare a lucrătorilor în cazul unor măsuri întreprinse ce ar afecta securitatea și sănătatea în muncă.

Art. 22 alin. (1) –

Concluzii și recomandări: A se analiza posibilitatea substituirii termenului „lehuzele” cu termenul „lăuzele” dat fiind necesitatea ajustării prevederilor la cerințele limbajului normativ.

2.2. Conflicte ale normelor de drept

Art. 24 -

Concluzii și recomandări: Considerăm absolut necesar a se face referință expresă la data intrării în vigoare a proiectului de lege, aspect ce urmează a fi stabilit atât în raport de termenul necesar pentru ajustarea prevederilor legislației, actelor normative în vigoare la prevederile propuse spre adoptare și implementare, în scopul înlăturării conflictelor normelor de drept, cât și în raport de resursele financiare necesare unei adecvate aplicări a prezentului proiect.

2.3. Discreții excesive ale autorităților publice

Art. 9 -

Concluzii și recomandări: În vederea înlăturării discreționarului și implicit a potențialului coruptibil al prevederilor, considerăm oportună evitarea statuării unor atribuții paralele Comitetului Național pentru Securitate și Sănătate în Muncă și Inspecției Muncii, în exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul muncii, fapt deosebit de elocvent în condițiile lipsei unor prevederi concrete referitoare la constituirea și funcționarea Comitetului menționat.

Art. 12 alin. (7) lit. a), lit. b) –

Concluzii și recomandări: Prevederile au caracter general comportând un considerabil potențial coruptibil, considerăm necesară referința expresă la calificarea necesară lucrătorilor desemnați, aptitudinile serviciilor externe de protecție și

prevenire precum și mijloacele necesare acestora, fapt ce va avea drept impact asigurarea unei transparențe maxime a mecanismului de selectare, desemnare în funcție.

Art. 12 alin. (10) –

Concluzii și recomandări: Sintagma „dacă are pregătire corespunzătoare în domeniul securității și sănătății în muncă” este una generală și nu permite relevarea expresă a situațiilor în care conducătorul unității își va asuma și atribuțiile lucrătorului desemnat, fiind necesară stipularea în proiectul de lege a calificării necesare pentru realizarea cumulului menționat (probată eventual printr-un act de finalizare a cursurilor de instruire).

Art. 14 alin. (1) lit. a) –

Concluzii și recomandări: Prevederile proiectului omit a face referință la o metodologie unică de evaluare a riscurilor privind securitatea și sănătatea la locul de muncă fapt ce, la modul concret, va semnifica posibilitatea unei atitudini discreționare față criteriile utilizate în efectuarea evaluării menționate, aspect ce va diminua considerabil din impactul pozitiv scontat al proiectului de lege.

2.3. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Art. 4 -

Concluzii și recomandări: Pentru a spori transparența și a eficientiza procesul de elaborare, reexaminare și realizare a politicii în domeniul securității și sănătății în muncă considerăm necesară indicarea expresă a unei periodicități pentru reactualizarea acestora și consultarea patronatelor și sindicatelor.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei coruptibilității proiectelor de acte legislative, aprobată prin ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007,

de

Daltă Ghenadie,
inspector,
secția Prevenire și interacțiune civilă

La data de 18.12.07